

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De locis ac mirabilibus mundi, mit Register

[Nürnberg], 1486

Ca XXXVI

[urn:nbn:de:bsz:31-129620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-129620)

Ideo natura res contra ordinem suum conuertit vt
semp deus naturam opifex in memoriam reducat
& nō solum semel sed quotidie opa sua facere vide
atur. Vnde de ceco qui contra nature regulam sic na
tus fuerat dicit. Neq; hic peccauit neq; parētes ei
sed vt manifestent opa dei in illo. Ex libro de natu
ris rerū. In quadam etiā regione sicut dicit infan
tes cū bufonib; nascunt; si quis aut sine bufone na
scit; mater eius tanq; adultera iudicat; & vt que ab
alienigena concepit a marito suo repudiat.

De portentis CA. XXXVI

Portenta quidem a pbaraone esse dicunt;
que contra naturam nata vident; sed non
solum contra naturam; quia diuina volū
tate sūt cū volūtas creatoris cuiusq; condite rei na
tura sit. Vnde & ipsi gentiles deū modo naturā mo
do deū appellant. Portentū ergo sit nō contra natu
rā sed contra q̄ est nota natura. Portēta aut & ostē
ta monstra atq; pdigia ideo nūcupant; qd porten
dere atq; ostēdere monstra atq; predicere aliqua
futura vident;. Nam portenta dicta pbibent a por
tendendo; id est prestendendo. Ostenta aut quod
ostendere quicq; futuru; videant;. Prodigia qd por
ro dicunt; i. futura predicant. Monstra vero a moni
tū dicta q̄ aliquid significandū demōstrent; siue q̄
statim monstrent qd appareat. Et hec pprietatis ē;
abusione tamē scriptorū plurimūq; corruptē. Que
dam aut ptentorū creationes in significationib; fu
turis cōstituta vident; vult em de; interdū ventu
ra significare p aliqua nascentiū noxia; sicut p som
nia & p oracula; quo pmoneat & significet q̄buldā
vel gentibus vel hominibus futurā cladē; qd pluri
mis etiam experimētis pbatū est. Xerses quippe
vulpis ex equa creata solui regnū ptendit. Alexā
dro ex muliere monstrū creatū; qd superiores corpis
ptes hominis qdem sed mortuas habuerit; inferio
res diuersarū bestiarū sed viuentes; significasse repē
tinā regis interfectionem. Supfixerant em deterio
ra melioribus; sed & monstra que in significationi
bus danē nō diu viuūt; sed cōtinuo vt nata fuerint
occidūt. Inter portētū aut & inter ptentuosum dif
fert. Nam portenta sunt que transfigurant; sicut fer
tur in vmbria mulierē pepisse serpentem. Vnde Lu
canus; Matrēq; suos conterruit infans. Portentuo
sa vero leuē sumūt mutationē exempli causa cū sex
digitis nati. CA. XXXVII

De variis portendorū modis.

Portenta ergo vel portentosa existūt; alia
magnitudine totius corporis vltra cōmu
nem hominū modū; quantus fuit ticion in
nouē iugeribus iacens; Homero testāte. Alia par
uitate totius corporis; vt fauni vel quos greci pig
meos vocant; eo q̄ sint stature cubitales. Alia ma
gnitudine partiū; veluti capite iformi; aut supfluis
mēbro; ptrib; vt bicipites & trimani vel synodōte
qb; gemini pcedūt dētes. Alia defectu ptiū in qb;
altera; plurimū ps deficit ab altera; vt man; a manu

vel pes a pede; alia descissioe vt sine manu & capite
generata; quos greci sterisios vocāt; Alia p nūeria
q̄ solū caput aut crus nascit;. Alia q̄ i pte trāffigu
rant; sicut qui leonis habent vultū; vel canis vel tau
rinū caput aut corpus; vt ex falsi de memorant geni
tū minotaurū; qd greci etberomuriam vocant; alia
que ex omni pte transfigurant; in aliene creationis
portentū; vt ex muliere vitulū dicit bystoria gene
ratū. Alia que sine transfiguratione mutationē ha
bent locorū; vt oculos in pectore vel in fronte; au
res supra tempora; vel sicut aristotiles tradidit quen
dam in sinistro pte icur; in dextra splen habuisse.
Alia fm connaturationē vt in alia manu digiti plu
res connaturati & coherentes repiunt; in alia min;
siue in pedibus. Alia fm immaturā & intēperatam
creatōnem; sicut bi qui dentati nascunt; siue barba
ti vel cani. Alia complexu plurimā; differentiaz;
sicut illud quod prediximus in alexādro multiforme
portentū. Alia cōmixtione generis; vt q̄ andro
chene & hermafrodite vocant;. Hermafrodite aut
nuncupati eo q̄ vterq; sexus in eis appareat. Her
ma quippe apud grecos masculus; affro di femianū
cupat;. Hi dextram mamillam virilem; sinistra mu
librem habentes; vicissim cocundo & gignunt &
pariunt. CA. XXXVIII

De portentis & monstrib; fabulosis.

Dicunt; aut & alia hominū fabulosa portēta; q̄
nō sunt sed ficta in causis rerū interpretant;
vt gerionē hispanie regē triplici forma p
ditum. Fuerunt em tres fratres tante concordie; vt
in tribus corpib; q̄si vna aia eēt. Gorgones quoq;
meretrices crinitas serpentibus; que aspiciētes con
uertebāt in lapides habentes vnū oculū quo inuicē
vtebant;. Fuerūt em tres sorores vnus pulcritudis
quali vnus oculi que ita spectatores suos stupefce
re faciebant; vt vertere eos putarent; in lapides. Si
renes tres fingunt fuisse ex pte virgines & ex parte
volucres; habentes alas & vngulas; quas vna voce
altera tibiis; tertia lyra canebāt; que illectos maigā
tes sub cantu ad naufragiū traherant. Scdm verita
tem aut meretrices fuerūt; que trāseūtes quia dedu
cebant ad egestatem; bis sicte sūt inferre naufragia.
Alas aut habuisse & vngulas; quia amor volat &
vulnerat. Que inde in fluctibus cōmorasse dicunt;
quia fluctus veneris creauerūt. Scillam quoq; ferūt
feminam capitibus succinctā caninis cum latratib;
magnis; ppter fretum sicculi maris; in quo nauigā
tes verticibus in se concurrētū vndarū exterriti; la
trare existimāt vndas quas sorbentis estus vorago
collidit. Fingunt & monstra quedam irrationaliū;
animantiū; vt cerberū inferorum canem tria capita
habentē; signantes p cum tres etates per quas mors
hominē deuorat; id est infantiam; iuuetutem sene
ctutem. Quem quidam ideo dictum cerberum pu
tant quasi cerobros id est carnem vorans. Dicūt &
ydram esse serpētem cū nouem capitibus que lati
na cedra dicit; quod vno celo tria capita exerce